

Kvæfjord
kommune

Vestnes
kommune

Drastiske endringer i vertskommunefinansieringen – vil ramme kommuneøkonomien hardt!

I forslag til statsbudsjettet som ble lagt frem den 6. oktober, ble det kjent at dagens regjering foreslår flere vesentlige endringer i vertskommunefinansieringen. Særlig rammet er kommunene Kvæfjord og Vestnes, som har en svært høy gjennomsnittskostnad per bruker. Skal tilskuddet nedtrappes basert på frafall, uten å ha en skjermingsordning som i dag, vil dette få drastiske konsekvenser på kommuneøkonomien i årene fremover.

Det har ikke vært dialog med eller signaler til de berørte kommunene i forkant av endringsforslagene som ble kjent 6. oktober 2023. Mangelen på prosess i forkant medfører at Stortinget ikke har nødvendig fakta på bordet som viser hvilke konsekvenser de foreslåtte endringene vil få for kommunene og for tjenestetilbudet til noen av våre svakeste og minst taleføre innbyggere.

Endringsforslagene tar ikke hensyn til den ekstraordinære driftssituasjonen kommunene har hatt etter at de påtok seg store arbeidsoppgaver ved å bidra til gjennomføring av den statlig besluttede reformen for personer med utviklingshemming i 1991 (HVPU-reformen). For kommunene Vestnes og Kvæfjord har denne vertskommuneordningen utgjort en stor del av kommunens virksomhet.

Å endre driften på kort tid er svært krevende. Vertskommunebrukerne benytter også andre tjenester i kommunen som tilskuddet er med på å finansiere, men som ikke er mulig å direkte ta bort gjennom et frafall. Vertskommunene står derfor ovenfor svært krevende omstillinger som vil ta tid å få gjennomført. For å lykkes med arbeidet er det helt nødvendig å ha en forutsigbar nedtrapping som kommunene kan planlegge etter.

I forslaget tas det heller ikke hensyn til at vertskommunene sitter igjen med ekstraordinære pensjonsforpliktelser i svært mange år etter at vertskommuneordningen er avviklet. Både Vestnes og Kvæfjord kommune har hatt langt flere ansatte historisk og per tiden enn de ville hatt om de ikke tok på seg dette samfunnsoppdraget. Dette gjenspeiles også i vesentlig høyere pensjonsforpliktelser.

Dersom regjeringen ikke får på plass en ordning som kompenserer for pensjonsbyrden, vil innbyggerne i fremtidens Kvæfjord og Vestnes bære kostnadene for at kommunene i 1991 påtok seg dette samfunnsansvaret. Det er viktig å finne en løsning som skjermer for de ekstraordinære pensjonskostnadene og som tar hensyn til de nødvendige omstillingsprosessene kommunene står ovenfor.

Ordfører Birger Holand
Kvæfjord kommune

Fung. ordfører Bjørn Inge Olsen
Vestnes kommune

Kontaktpersoner:

Ordfører i Kvæfjord kommune: Birger Holand, 90 96 25 07, birger.holand@kvafjord.kommune.no

Fung. ordfører i Vestnes kommune: Bjørn Inge Olsen, 91 67 69 20, bjorn.olsen@vestnes.kommune.no

Kommunedirektør Kvæfjord kommune: Merete Hessen, 95 83 71 81, merete.hessen@kvafjord.kommune.no

Kommunedirektør Vestnes kommune: Kristian Skålhavn, 92 48 33 77, kristian.skaalhavn@vestnes.kommune.no